

Aanbevelingen voor de raadscommissieleden:

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand. De Sociale Dienst besteedt vervolgens de reïntegratie uit aan commerciële bedrijven. Maar ook dan blijft uiteindelijk de gemeente verantwoordelijk, en de gemeenteraad is de democratisch gekozen instantie met de controlerende taak. Ik vraag de raadscommissie deze taak serieus te nemen en hier dichterbovenop te zitten. Dat is hard nodig.

1. Controleer of het reïntegratiebedrijf werkelijk kennis heeft van de arbeidsmarkt.
2. Controleer of het reïntegratiebedrijf de cliënten daadwerkelijk begeleidt bij het zoeken naar werk en bij de oriëntatie op de arbeidsmarkt. Begeleidt het bureau bijvoorbeeld werkelijk bij het schrijven van sollicitatiebrieven en bij het maken van CV's.
3. Controleer of de cliënten die uitstromen ook uitstromen naar werk. Dat is tenslotte de bedoeling van de Wet Werk en Bijstand. Wanneer cliënten uit wanhoop verhuizen naar een buurgemeente waar het beleid minder hardvochtig wordt uitgevoerd, dakloos worden of zich van ellende voor de trein gooien, schiet het beleid zijn doel voorbij. De Sociale Dienst kan opgetogen turven dat er weer eentje minder uit de pot mee-eet en een bonus geven aan het reïntegratiebureau dat zich zo fanatiek van zijn taak gekwetend heeft. De gemeente raad kan echter ook vaststellen dat dit niet de bedoeling van de wet is en dat het kind dan met het badwater wordt weggegooid. U mag kiezen. Ik raad u af om reïntegratiebureau's direct of indirect te belonen voor 'bijvangst'. Ik las in de memo van 1 april 2005 van wethouder van Sociale Zaken Pijnenburg dat zij dat in de toekomst een overweging waard vindt. Dat past niet in mijn opvatting van behoorlijk bestuur en ik hoop ook niet in de uwe.
4. Zorg dat de vinger aan de pols wordt gehouden. Kijk wat er op de werkvloer gebeurt. De werkbegeleiders moeten met mensen kunnen omgaan, geduld hebben en kunnen uitleggen hoe zij de werkzaamheden gedaan willen hebben. Cliënten zijn geen tweederangs burgers en hebben recht op respect. Beledigingen, bijvoorbeeld over het niveau van cliënten, zouden niet mogen voorkomen.
5. Reïntegratie zou moeten staan voor samen constructief baankansen vergroten, niet voor angst, agressie en repressie. Wanneer de sfeer vooral bepaald wordt door dreigementen over straffkortingen raken de cliënten gefrustreerd. Dit kan leiden tot opstandigheid, een grimmige sfeer en ook tot meer spanning tussen arm en rijk in de stad. Cliënten kunnen uit moedeloosheid baldadig worden of juist bij de pakken neer gaan zitten. In beide gevallen levert dit niet op dat zij makkelijker aan een baan komen, integendeel.
6. Verbeter de helderheid in de relatie tussen de deelnemers en de werkbegeleiders en de consultants. Nu worden deelnemers van het kastje naar de muur gestuurd. Wij verrichten licht productiewerk met behoud van uitkering, maar volgens de reglementen is dat geen werk maar een activiteit. Als je een werkgever hebt, dan heb je een contract en daar staat in hoe het in elkaar zit als je op vakantie gaat of ziek wordt en wat je salaris is. Daarmee kun je naar je werkgever gaan en in gesprek gaan. Wij kunnen niets. We krijgen over veel zaken geen helderheid. We krijgen geen salaris, hebben geen stakingsrecht en geen ondernemingsraad of ander inspraakorgaan. De bedoeling van de werkfabriek is dat zoveel mogelijk een normale

werksituatie nagebootst wordt. Door de vreemde relatie tussen de werkbegeleiders en consulenten aan de ene kant en de deelnemers aan de andere kant lijkt het daar niet op.

7. Die vreemde situatie wordt nog verergerd doordat het reïntegratiebedrijf op twee manieren geld voor ons vangt. Er komt geld van de gemeente en er komt geld binnen door het werk dat wij verrichten. Daarbij wordt flink bezuinigd op bepaalde kosten door cliënten soms in te zetten voor ander werk dan 'licht productiewerk'. Het komt voor dat een cliënt gedetacheerd wordt. SagEnn krijgt daar een bedrag per uur voor, de cliënt moet dat met behoud van uitkering en zonder salaris doen. Door helderheid te scheppen in de financiële kant van de zaak zou voorkomen kunnen worden dat het reïntegratiebedrijf er meer baat bij heeft iemand niet te laten uitstromen dan om iemand te bemiddelen. Ik vind dit een heel onfrisse situatie.
8. De Dienst Inwonerszaken en SagEnn houden elkaar de hand boven het hoofd, maar de raadscommissie van Sociale Zaken zou beide instanties moeten controleren op hun functioneren. Dat kan niet door alleen te luisteren naar het verhaal van de directeur en het jaarverslag te lezen. Daarvoor zouden ook de cliënten en ex-clieënten moeten worden gehoord. Er is een onafhankelijke, laagdrempelige en daadkrachtige klachtencommissie nodig, die de visie van cliënten niet als vanzelfsprekend naast zich neerlegt.
9. Arnhem is maar één van de vele gemeenten in Nederland. Regelmatig verschijnen er berichten in de media over reïntegratie en de meeste berichten zijn kritisch over de effectiviteit van het beleid. Arnhem zou fouten die elders worden gemaakt niet moeten imiteren maar vermijden, het gaat immers om mensen, en om veel overheidsgeld. Dat geld wordt opgebracht door de burgers die u uw kiezersmandaat hebben gegeven.